

**Міжнародний гуманітарний університет
Факультет лінгвістики та перекладу
Кафедра педагогіки і психології**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕХНОЛОГІЇ ІНДИВІДУАЛЬНОГО КОНСУЛЬТУВАННЯ В РЕАБІЛІТАЦІЙНОМУ ПРОЦЕСІ

Галузь знань	05 – Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 – Психологія
Назва освітньої програми	Психологія
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень

Розробники і викладачі	Контактний тел.	E-mail
доцент кафедри педагогіки та психології, кандидат психологічних наук Резнікова Олена Анатоліївна	+38 0505047993	mgu_psychology@ukr.net

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Навчальна дисципліна «**Технології індивідуального консультування в реабілітаційному процесі**» передбачає теоретичне і практичне визначення концептуальних засад і методологічних принципів психологічного консультування; ознайомлення з сучасними підходами до практики індивідуального психологічного консультування в реабілітаційному процесі; вироблення практичних умінь і навичок; формування морально-етичних норм і відповідальності; усвідомлення професійної ідентичності та становлення професійної компетентності.

Мета навчального курсу «**Технології індивідуального консультування в реабілітаційному процесі**» - є озброєння здобувачів вищої освіти з основними технологіями психологічного консультування через розкриття специфіки роботи з різними категоріями клієнтів та їх запитам.

Завдання курсу «Технології індивідуального консультування в реабілітаційному процесі»:

- 1) сформувати у здобувачів вищої освіти знання про методологічні основи та відмітні особливості стратегій психологічного консультування;
- 2) озброїти здобувачів вищої освіти практичними прийомами консультативної роботи, систематизованими за критеріями сфери людської життєдіяльності та консультативної школи (напрямку);
- 3) сформувати у здобувачів вищої освіти здатність обирати стратегію, адекватну ситуаційному та особистісному контексту;
- 4) сприяти самоорганізації здобувачів вищої освіти та зростанню їхнього особистісного потенціалу;
- 5) сформувати у здобувачів здатність проводити психологічне консультування.

Передумови для вивчення дисципліни. Матеріал, що викладається у навчальній дисципліні «Технології індивідуального консультування в реабілітаційному процесі» є складовою частиною дисциплін психологічного циклу вибіркового блоку та передбачає підвищення професійної компетентності практичних психологів та сприяє ефективній самореалізації їх, як фахівців.

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У процесі реалізації програми дисципліни «Технології індивідуального консультування в реабілітаційному процесі» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає застосування теорій та методів психологічної науки, проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК11. Здатність здійснення психологічного аналізу критичних ситуацій

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та практики.

СК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну, психокорекційну) з використанням науково верифікованих методів та технік.

СК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію, налагоджувати та підтримувати контакти з фаховими спільнотами.

СК10. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.

СК11. Здатність розробляти, здійснювати апробацію та проводити програми превенції та корекції порушень психологічного здоров'я особистості

СК13. Здатність здійснювати індивідуальну та групову допомогу в комплексі реабілітаційних/інклюзивних заходів.

СК14. Здатність до розуміння соціальної політики у сфері прав людини, соціально-психологічної інклюзії та реабілітації.

Навчальна дисципліна «Технології індивідуального консультування в реабілітаційному процесі» забезпечує досягнення програмних результатів навчання (ПРН), передбачених освітньою програмою:

ПРН2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.

ПРН4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.

ПРН5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

ПРН16. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я, у тому числі і психічного (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.

ПРН13. Розробляти та впроваджувати програми психологічної реабілітації та організації інклюзивного простору.

ПРН14. Підбирати і практично використовувати методи психокорекційного та психотерапевтичного впливу в процесі психологічної реабілітації різних груп клієнтів.

ПРН15. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

знати:

- предмет та об'єкт психологічних консультацій;
- методологічні підходи до вивчення основ психологічних консультацій
- основні методи, що застосовуються у процесі психологічних консультацій
- сфери застосування психологічних консультацій;
- напрями та види психологічних консультацій;

вміти:

- здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну,
- психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково
- верифікованих методів та технік.
- дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися
- загальнолюдськими цінностями.
- розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам в
- складних життєвих ситуаціях.

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття (денне відділення / заочне відділення)			Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
4	120	14/6	28/6	78/108	2	3	Вибіркова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього			
		лекц.	практ	сам. роб.		лекц.	практ	сам. роб.
Тема 1. Консультування як форма надання психологічної допомоги Організація психологічної консультації в реабілітаційному процесі	10	2	4	4	10	2	2	6
Тема 2. Техніки психологічного консультування в реабілітаційному процесі	10	2	4	4	10	-	-	10
Тема 3. Технологія психологічного консультування у контексті психоаналітичної теорії та практики в реабілітаційному процесі	20	2	4	14	20	-	-	20
Тема 4. Технологія психологічного консультування у контексті екзистенціальної теорії та практики в реабілітаційному процесі	20	2	4	14	20	-	-	20
Тема 5. Технологія психологічного консультування у контексті гештальт-психології в реабілітаційному процесі	20	2	4	14	20	2	2	16
Тема 6. Технологія психологічного консультування у контексті когнітивно-біхевіорального підходу в реабілітаційному процесі	20	2	4	14	20	-	-	20
Тема 7. Технологія психологічного консультування у контексті особистісно орієнтованого підходу в реабілітаційному процесі	20	2	4	14	20	2	2	16
Усього годин	120	14	28	78	120	6	6	108
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ - ЗАЛІК								

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Здобувачі вищої освіти отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням університетської платформи он-лайн навчання на базі Moodle. Окрім того, практичні навички у пошуку та аналізі інформації за курсом, з оформлення індивідуальних завдань, тощо, студенти отримують, користуючись університетськими комп'ютерними класами та бібліотекою.

6. ПИТАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Консультування як форма надання психологічної допомоги. Організація психологічної консультації в реабілітаційному процесі	4	2

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Психологічна допомога як змістовна основа психологічного консультування. 2. Місце психологічного консультування у системі психологічної допомоги. 3. Основні завдання психологічного консультування. 4. Основні принципи психологічного консультування. 5. Індивідуальна та групова форми роботи психолога-консультанта та основні випадки їх застосування. 6. Вимоги до особистості консультанта; проблема підготовки консультантів. 7. Консультування з питань психології сімейних стосунків. 8. Консультування в організаціях. 9. Управлінське консультування. 10. Особливості кризового консультування 11. Формування запиту на отримання психологічних консультацій Консультативний контакт. 12. Терапевтичний клімат та його фізичні і емоційні компоненти. Перенос та контрперенос у консультуванні. 13. Основні етапи психологічного консультування. 14. Психодіагностична робота з клієнтом. 15. Планування підтримки та втручання. 16. Оцінка результатів консультативної роботи. 		
2	<p>Тема 2. Техніки психологічного консультування в реабілітаційному процесі</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготовчий та початковий етапи консультативної взаємодії 2. Збір інформації про клієнта. 3. Основні техніки слухання 4. Стратегічний та завершальний етапи консультативної взаємодії 5. Психоконсультативна бесіда. Типові помилки консультативної бесіди 6. Інтерв'ю як метод психологічного консультування 	4	
3	<p>Тема 3. Технологія психологічного консультування у контексті психоаналітичної теорії та практики в реабілітаційному процесі</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Консультування в парадигмі психоаналітичного підходу 2. Процес психоаналітичного консультування. 3. Основні компоненти психоаналітичного процесу 4. Психоаналітичні методи 5. Юнгіанський підхід 6. Юнгіанський метод словесних асоціацій 7. Адлеріанський аналіз. 8. Консультування за А. Адлером 	4	
4	<p>Тема 4. Технологія психологічного консультування у контексті екзистенціальної теорії та практики в реабілітаційному процесі</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Консультативна діяльність в екзистенціальній психології 2. Види екзистенціальних конфліктів 	4	

	<ul style="list-style-type: none"> 3. Екзистенціальне консультування дітей та підлітків 4. Техніка "Саморозкриття" 5. Техніка "Нагадування про недовговічність (тлінність) існування" 6. Структуровані вправи в консультативному процесі 7. Екзистенціальна психотехніка "Ідентифікація психологічних захистів і способів ухиляння від відповідальності" 8. Техніка «Ідентифікація ухиляння від відповідальності «тут і зараз»» 9. Техніка "Зіткнення з реалістичними обмеженнями" 10. Екзистенціальна психотехніка "Звільнення здатності хотіти". 11. Психотехніка "Фасілітація прийняття рішень" 12. Психотехніка: "Ідентифікація психологічних захистів та міжособистісної патології" 13. Стадії синдрому безглуздості В. Франкла 14. Психологічні захисти клієнта. Психотехніка "Ідентифікація психологічних захистів" 		
5	<p>Тема 5. Технологія психологічного консультування у контексті гештальт-психології в реабілітаційному процесі</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Консультування в межах гештальтпсихології 2. Роль інсайту в формуванні образу 3. Роботи М. Вертгеймера, К. Дункера, К. Левіна, В. Кьолера 4. Гештальт-терапія (Ф. Перлз) 5. Модель процесу консультування в гештальт-терапії 6. Пентаграма С. Гінгера 7. Невротичні механізми в гештальт-терапії 8. Техніка "порожнього стільця" 	4	2
6	<p>Тема 6 Технологія психологічного консультування у контексті когнітивно-біхевіорального підходу в реабілітаційному процесі</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Когнітивно-біхевіоральний підхід у консультуванні 2. Теорія інструментального або оперантного обумовлення Е. Торндайка і Б. Скіннера 3. Теорія навчання через спостереження А. Бандури. 4. Когнітивна теорія А. Бека 5. Основні положення теорії РЕТ (раціонально-емотивна терапія) А. Елліса. Метод АВС 6. Основні положення когнітивно-біхевіорального консультування 7. Структура консультативної зустрічі. 8. Техніка падаючої стріли 9. Техніка виявлення пояснювального стилю клієнта. 10. Техніка виявлення глибинних переконань. 11. Техніка визначення життєвих орієнтирів. 12. Техніка визначення переконань Я-концепції. 	4	

	13. Метод трьохступінчатої моделі зміни паттернів мислення. 14. Сократівський діалог – один із методів когнітивного консультування 15. Техніки використання активної уяви		
7	Тема 7. Технологія психологічного консультування у контексті особистісно-орієнтованого підходу в реабілітаційному процесі 1. Консультування в контексті особистісно-орієнтованого підходу 2. Клієнт-центрована психотерапія К. Роджерса 3. Принципи психологічного консультування в межах особистісно-орієнтованого підходу 4. Етапи особистісно-орієнтованого консультування за К. Роджерсом 5. Інтегративна модель професійної діяльності психолога-консультанта 6. Недирективність у консультативному діалозі 7. Емпатійне розуміння особистісно-орієнтованого підходу 8. Конгруентність в межах особистісно-орієнтованого підходу 9. Психотехніка «вибору», Психотехніка «терапевтичний діалог», Психотехніка «вербалізація», Психотехніка «відображення емоцій», Психотехніка «метафор». 10. Консультативна діяльність практичного психолога на основі духовно-особистісного підходу 11. Переживання духовних криз 12. Основні принципи духовно-особистісного підходу 13. Напрями психологічної діагностики особливостей духовного розвитку клієнта	4	2
	Всього	28	

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота здобувачів вищої освіти щодо вивчення дисципліни «Технології індивідуального консультування в реабілітаційному процесі» передбачає:

1. Знайомство з науковою та навчальною літературою відповідно зазначених у програмі тем.
2. Опрацювання лекційного матеріалу.
3. Підготовка до практичних занять.
4. Консультації з викладачем протягом семестру.
5. Самостійне опрацювання окремих питань навчальної дисципліни.
6. Підготовка та виконання індивідуальних завдань у вигляді есе, рефератів тощо.
7. Підготовка до підсумкового контролю.

Тематика та питання до самостійної підготовки та індивідуальних завдань

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма

1	<p>Тема 1. Консультування як форма надання психологічної допомоги. Організація психологічної консультації в реабілітаційному процесі</p> <p>Роль і місце консультанта у консультуванні. Вимоги до особистості консультанта модель ефективного консультанта. Психограма та професіограма консультанта. Система цінностей консультанта. Вплив професійної діяльності на особистість консультанта. Професійна підготовка консультанта. Поняття психологічної проблеми. Види запитів. Мотиви звернення клієнтів до психолога. Типи клієнтів та їх проблематика. Типові помилки психологічної практики та їх профілактика.</p> <p>Індивідуальні методи психологічних консультацій</p> <p>Консультативна бесіда як основний метод роботи психолога-консультанта.</p> <p>Структура бесіди: початок; розпитування клієнта; психокорекційна дія; завершення.</p> <p>Вимоги до діалогу з клієнтом: обмеження ролі консультанта у діалозі; наближення стилю мовлення консультанта до стилю мови клієнта; обмеженість та точність висловлювань консультанта.</p> <p>Вербальний та невербальний контакти з клієнтом.</p> <p>Психодіагностична робота з клієнтом.</p> <p>Застосування методів візуальної психодіагностики у консультативній роботі.</p> <p>Методи соціально-психологічної діагностики організації: спостереження, інтерв'ю, анкетування, соціометрія, тестування.</p> <p>Складання контракту з клієнтом.</p> <p>Створення атмосфери довіри.</p> <p>Активне слухання. Фокусування на емоціях клієнта. Техніка нормалізації.</p> <p>Саморозкриття. Фокусування на думках клієнта.</p> <p>Новий погляд на проблему. Поради. Фокусування на поведінці клієнта.</p> <p>Закінчення першої та подальших сесій. Закінчення останньої сесії.</p>	10	6
2	<p>Тема 2. Техніки психологічного консультування в реабілітаційному процесі</p> <p>Завдання 1. Розкрити зміст основних технік, що використовуються в консультуванні</p> <ul style="list-style-type: none"> • Постановка питань • Наближення до мови клієнта • Підбадьорення і заспокоювання • Відображення змісту. Перефразування і узагальнення • Позитивне перефразування. • Альтернативне формулювання • Відображення почуттів • Акцентування емоційних переживань • Використання парадоксальних питань • Уточнюючі і поглиблюють формулювання • Паузи мовчання • Тон і гучність голосу 	10	10

	<ul style="list-style-type: none"> • Надання інформації • Інтерпретація • Конфронтація • Саморозкриття • Структурування консультування. <p>Завдання 2. Тренування технології поетапного проведення психологічного консультування.</p>		
3	<p>Тема 3. Технологія психологічного консультування у контексті психоаналітичної теорії та практики в реабілітаційному процесі</p> <p>Завдання 1. Тема для обговорення: «Консультування в парадигмі психоаналітичного підходу».</p> <p>Завдання 2. Підготуватися до проведення психоаналітичного консультування, використовуючи такі методи:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Метод вільних асоціацій. • Метод тлумачення сновидінь. • Метод інтерпретації. • Юнгіанський метод словесних асоціацій. • Метод аналізу ранніх спогадів. • Метод адлеріанського аналізу. <p>Для цього необхідно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. об'єднатися у пари та визначитися з методом, який найбільш хотілося би апробувати; 2. самостійно вивчити технологію використання методу; 3. вивчити основні правила поведінки психоаналітика з клієнтом. <p>Завдання 3. Заслуховування рефератів (доповідей) та їх обговорення.</p> <p>Завдання 4. Тема для обговорення: «Консультування в парадигмі психоаналітичного підходу».</p> <p>Апробація психотехнології, що була запропонована Л. Хайером і колегами при обстеженні ветеранів війни у В'єтнамі</p> <p>Апробація методу візуалізації ранніх спогадів (М. Лінг і Т. Коттман).</p> <p>Завдання 5. Проведення психоаналітичного консультування відповідно до обраної психотехнології.</p> <p>Завдання 6. Заслуховування рефератів (доповідей) та їх обговорення</p>	20	20
4	<p>Тема 4. Технологія психологічного консультування у контексті екзистенціальної теорії та практики в реабілітаційному процесі</p> <p>Завдання 1. Підготуватися до проведення екзистенціального консультування, використовуючи:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Психотехніку «Саморозкриття»; • Психотехніку «Ідентифікація механізмів психологічного захисту»; • Психотехніку «Нагадування про недовговічність (тлінність) існування»; • Вправу «Відрізок мого життя»; • Вправу «Виклик»; 	20	20

	<ul style="list-style-type: none"> • Вправу «Життєві цикли»; • Психотехніку «Ідентифікація психологічних захистів і способів ухилення від відповідальності»; • Вправу «Я беру відповідальність»; • Психотехніку «Зіткнення з реалістичними обмеженнями»; • Психотехніку «Ідентифікація ухилення від відповідальності «тут і зараз»»; • Вправу «Класифікація подій»; • Психотехніку «Протистояння екзистенціальної провини»; • Психотехніку «Звільнення здатності хотіти»; • Психотехніку «Ідентифікація психологічних захистів та міжособистісної патології»; • Психотехніку «Ідентифікація психологічних захистів»; • Психотехніку «Перевизначення проблеми» та ін. <p>Для цього необхідно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. об'єднатися у пари та визначитися з психотехнікою або вправою, які найбільш хотілося би апробувати; 2. самостійно вивчити технологію їх використання; 3. вивчити основні правила поведінки консультанта з клієнтом. 		
5	<p>Тема 5. Технологія психологічного консультування у контексті гештальт-психології в реабілітаційному процесі</p> <p>Завдання 1. Тема для обговорення: «Консультування в межах гештальтпсихології».</p> <p>Завдання 2. Вправа для самоаналізу:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пригадайте життєві ситуації, коли вам доводилося керуватись розумом, незважаючи на почуття. 2. Спробуйте оцінити, як ваше ставлення до навколишнього середовища пов'язане з кожним із перелічених нижче механізмів порушення границь контакту: <ol style="list-style-type: none"> 1) з інтроекцією; 2) з проекцією; 3) з конфлуенцією (злиттям); 4) з ретрофлексією; 5) з дефлексією. <p>Запишіть результати.</p> <p>Використовуючи гештальт-підхід підготуватися до психологічного консультування за результатами виконаного завдання.</p> <p>Завдання 3. Апробування психотехнік гештальт-терапії.</p> <p>Техніка «Гарячий стілець»</p> <p>Завдання 4. Підготуватися до проведення гештальт-консультування, використовуючи:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Психотехніку «Проходження по колу»; 	20	16

	<ul style="list-style-type: none"> • Психотехніку «Ретрофлексія»; • Психотехніку діалогу та ін. <p>Для цього необхідно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. об'єднатися у пари та визначитися з психотехнікою або вправою, які найбільш хотілося би апробувати; 2. самостійно вивчити технологію їх використання; 3. вивчити основні правила поведінки консультанта з клієнтом. 		
6	<p>Тема 6 Технологія психологічного консультування у контексті когнітивно-біхевіорального підходу в реабілітаційному процесі</p> <p>Завдання 1. Тема для обговорення: «Консультування в межах гештальтпсихології».</p> <p>Завдання 2. Підготуватися до проведення когнітивно-біхевіорального консультування, використовуючи:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Психотехніку падаючої стріли; • Психотехніку виявлення пояснювального стилю клієнта; • Психотехніку виявлення глибинних переконань; • Психотехніку визначення життєвих орієнтирів; • Психотехніку визначення переконань Я-концепції; • Метод трьохступінчатої моделі зміни паттернів мислення; • Психотехніку використання активної уяви та ін. <p>Для цього необхідно:</p> <ul style="list-style-type: none"> • об'єднатися у пари та визначитися з психотехнікою або вправою, які найбільш хотілося би апробувати; • самостійно вивчити технологію їх використання; • вивчити основні правила поведінки консультанта з клієнтом. <p>Завдання 3. Підберіть вправи на релаксацію та апробуйте їх проведення.</p> <p>Напрями релаксаційних вправ:</p> <ol style="list-style-type: none"> а) прогресуюча м'язова; б) коротка м'язова релаксація; в) ментальна релаксація; г) вербальна релаксація; д) диференційована релаксація. <p>Завдання 4. Визначте, яку поведінку ви хотіли би змінити.</p> <p>Протягом тижня ведіть записи в щоденнику спостережень («Щоденник поведінкового моніторингу»), оформлюючи матеріал за схемою СРН-аналізу (Стимул Реакція Наслідки).</p> <p>Завдання 5. Використовуючи когнітивно-біхевіоральний підхід підготуватися до психологічного консультування за результатами виконаного здобувачами домашнього завдання. Обговорення результатів та підведення підсумків.</p>	20	20
7	<p>Тема 7. Технологія психологічного консультування у контексті особистісно-орієнтованого підходу в реабілітаційному процесі</p>	20	16

	<p>Завдання 1. Підготуватися до проведення психологічного консультування, використовуючи:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Психотехніку «Вибору». • Психотехніку «Терапевтичний діалог». • Психотехніку «Вербалізація». • Психотехніку «Відображення емоцій». • Психотехніку «Емпатійна відповідь». • Психотехніку «Повторів». • Психотехніку «Метафор». <p>Для цього необхідно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. об'єднатися у пари та визначитися з психотехнікою або вправою, які найбільш хотілося би апробувати; 2. самостійно вивчити технологію їх використання; 3. вивчити основні правила поведінки консультанта з клієнтом. <p>Завдання 2. Підготуватися до проведення психологічного консультування, використовуючи основні положення духовно-особистісного підходу (можна використати психотехнології з монографії: Бех І.Д. Особистість на шляху до духовних цінностей : монографія. / І.Д. Бех. Київ-Чернівці : «Букрек», 2018. 320 с.)</p> <p>Завдання 3. Провести нетестову психодіагностику за поведінкою осіб, які спілкуються (“Схема спостереження: невербальна комунікація” (за Дж.Бюдженалем) та описати результати</p> <p>Завдання 4. Підготуватися до проведення психологічного консультування у одному з напрямів (психоаналітичному, когнітивному, екзистенціальному, гештальт, НЛП, позитивної психотерапії та ін.).</p> <p>Завдання 5. Підготуватися до проведення психологічного консультування особи, що переживає розлучення</p> <p>Завдання 6. Підготуватися до проведення психологічного консультування особи, що переживає стан глибокого горя</p> <p>Завдання 7. Підготуватися до проведення психологічного консультування особи, що переживає стан страху</p>		
	Всього	120	108

8. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Робоча програма навчальної дисципліни передбачає наступні види та методи контролю:

Види контролю	Складові оцінювання
поточний контроль, який здійснюється у ході: проведення практичних занять, виконання індивідуального завдання; проведення консультацій та відпрацювань.	50%
підсумковий контроль, який здійснюється у ході проведення заліку.	50%

Методи діагностики знань (контролю)	фронтальне опитування; наукова доповідь, реферати, усне повідомлення, індивідуальне опитування; тестовий контроль знань, робота у групах; ділова гра, розв'язання ситуаційних завдань, кейсів, практичних завдань, залік
--	--

Питання до заліку

1. Психологічне консультування як професійна діяльність.
2. Загальні проблеми психологічного консультування.
3. Психологічне консультування, психотерапія та психокорекція, їх взаємозв'язок та специфічність.
4. Специфічні риси психологічного консультування.
5. Визначення змісту поняття «психологічне консультування».
6. Мета та завдання психологічного консультування.
7. Принципи психологічного консультування.
8. Проблематика психоконсультативної допомоги.
9. Вимоги до особистості консультанта.
10. Модель ефективного консультанта.
11. Система цінностей консультанта.
12. Етичні особливості поведінки психолога під час консультування.
13. Сутність та основні групи психологічного консультування.
14. Класифікація різновидів психологічного консультування за критеріями: тривалістю роботи, орієнтованістю допомоги, характером допомоги, сфера життя клієнта та ін.
15. Визначення та причини проведення разової консультації.
16. Алгоритм дій психолога під час проведення разової консультації.
17. Зміст, мета та тривалість короткотермінового консультування.
18. Послідовність дій психолога у ході проведення короткотермінового консультування.
19. Зміст, мета та тривалість середньотривалого консультування.
20. Послідовність дій психолога у ході проведення середньо тривалого консультування.
21. Особливості консультативного контакту.
22. Роль та місце консультанта в консультуванні.
23. Визначення, основні риси та завдання психоконсультативного контакту.
24. Щирість консультативного контакту (конгруентність).
25. Зміст та основні групи вербального контакту.
26. Техніки вербального контакту: слухання клієнта, тон і гучність голосу, використання паузи тощо.
27. Сутність та техніки невербального контакту: контакт очей, вираз обличчя, поза тіла тощо.
28. Сутність та завдання психологічного впливу на клієнта в консультативній бесіді.
29. Основні засоби психокорекційного впливу: акцентування протиріч у розповіді клієнта, формулювання можливих альтернатив поведінки.
30. Завершення бесіди: підведення підсумків, обговорення подальших відношень клієнта і консультанта, прощання консультанта з клієнтом.
31. Характеристика процесу психологічного консультування.
32. Процес психологічного консультування.
33. Основні етапи консультативної бесіди та їх характеристика.

34. Загальна модель структури психологічного консультування.
35. Процес психологічного консультування та його основні стадії.
36. Основні етапи процесу психологічного консультування: етап входження до ситуації психологічної допомоги, етап дії та прожиття ситуації психологічної допомоги, етап входження до нового досвіду, етап входження до повсякденності збагачення новим досвідом.
37. Процедури й техніки психологічного консультування.
38. Технологія проведення консультативної бесіди.
39. Особливості мовлення консультанта в бесіді.
40. Сутність та основні завдання початкової консультативної бесіди.
41. Особливості знайомства з клієнтом.
42. Основні цілі, процедури та основні дії консультанта на цьому етапі.
43. Розпитування клієнта та основні фази цього етапу бесіди.
44. Основні напрямки діяльності консультанта у цій фазі розпитувати клієнта.
45. Класифікація питань до першої консультативної бесіди.
46. Гіпотези у психологічному консультуванні.
47. Основні вимоги для успішного здійснення першої консультативної бесіди.
48. Значення консультативного контакту на початковій консультативній бесіді.
49. Фактори, які впливають на якість консультативного контакту.
50. Сутність та специфіка психоконсультативної бесіди.
51. Структурування простору та часу бесіди.
52. Вимоги до організації та проведення психоконсультативної бесіди.
53. Основні етапи психоконсультативної бесіди.
54. Визначення, основні риси та завдання психоконсультативного контакту.
55. Щирість консультативного контакту (конгруентність).
56. Зміст та основні групи вербального контакту.
57. Техніки вербального контакту: слухання клієнта, тон і гучність голосу, використання паузи тощо.
58. Сутність та техніки невербального контакту: контакт очей, вираз обличчя, поза тіла тощо.
59. Захисні механізми у процесі психологічного консультування.
60. Аналіз конкретних ситуацій із життя клієнта, як засіб перевірки консультативних гіпотез.
61. Основні принципи для добору ситуацій, про які варто розпитувати клієнта.
62. Особливості мовлення консультанта в бесіді: обмеження мовлення консультанта, наближення мовлення консультанта до мовлення клієнта, короткість та точність виразів консультанта.
63. Навички підтримання консультативного контакту: вербальне та невербальне спілкування; вміння слухати; вмінні ставити питання – як професійно важлива навичка консультанта.
64. Аналіз емоційних переживань клієнта.
65. Використання різноманітних технік інтерпретації емоційних переживань клієнта: альтернативні формулювання; акцентування емоційних переживань; використання парадоксальних питань; уточнюючі та поглиблюючі формулювання, їх використання для більш повного обсягу того, що відбувається з клієнтом; використання інтерпретації; перефразування - важлива техніка на етапі психокорекційного впливу.

66. Захисні механізми у процесі психологічного консультування.
 67. Перенос і контрперенос у консультуванні й психотерапії, їх характеристика та значення.
 68. Характеристика захисних механізмів, що активізуються в процесі консультування.
 69. Переваги і недоліки захисних механізмів у консультуванні.
 70. Види запитів у психоконсультуванні.

**9. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ФАХОВОГО ПЕРЕДВИЩОГО РІВНЯ ОСВІТИ
 З ПІДСУМКОВИМ КОНТРОЛЕМ У ФОРМІ ЕКЗАМЕНУ/ ЗАЛІКУ**

Денна форма навчання			
<i>Поточний контроль</i>			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на семінарських (практичних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	25
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виноситься на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота студента)			
1.3. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе)	10
1.4. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять або ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль екзамен / залік			50
Всього балів			100

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами

Заочна форма навчання			
Поточний контроль			
Види самостійної роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи під час аудиторних занять			
1.1. Підготовка до аудиторних занять	Відповідно до розкладу	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час аудиторних занять	15
За виконання контрольних робіт (завдань)			
1.2. Підготовка контрольних робіт	-//-	Перевірка контрольних робіт (завдань)	15
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.3. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виноситься на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ² , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота студента)			
2.1. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе) під час ІКР	5
2.3. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль залік			50
Всього балів підсумкової оцінки			100

10. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ (заліку)

Рівень знань оцінюється:

- **«відмінно» / «зараховано» А - від 90 до 100 балів.** Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та

² Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами

семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- **«добре» / «зараховано» В - від 82 до 89 балів.** Студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- **«добре» / «зараховано» С - від 74 до 81 балів.** Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;

- **«задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів.** Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);

- **«задовільно» / «зараховано» E - від 60 до 63 балів.** Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.

- **«незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» Fx – від 35 до 59 балів.** Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

- **«незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів.** Студент не володіє навчальним матеріалом.

ТАБЛИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ РЕЗУЛЬТАТІВ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗА РІЗНИМИ ШКАЛАМИ

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100 (10-12)	A	Відмінно	зараховано
82-89 (8-9)	B	Добре	
74-81(6-7)	C		
64-73 (5)	D	Задовільно	не зараховано
60-63 (4)	E		
35-59 (3)	Fx	незадовільно	
1-34 (2)	F		

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Анєнкова І.П., Байдан М.А., Русова В.М. Психологічне консультування. Навч. посіб./ І.П. Анєнкова, А.М. Байдан, В.М. Русова. Київ: Каравела, 2018

2. Березовська Л. І. Основи психокорекції: навчально-методичний посібник / Л. І. Березовська. – Мукачево : МД, 2015. – 158 с.
3. Мельничук О. Б. Основи психоконсультації та психокорекції: навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл., які навч. за спец. «Практична психологія» / О.Б. Мельничук. – Київ : Каравела, 2017. – 389 с.
4. Митник О. Я., Томаржевська І. В. Психологічне консультування : навч.-метод. посіб. / О.Я. Митник, І.В. Томаржевська. – Київ : Слово, 2016. – 124 с.
5. М'ясоїд П.А. Загальна психологія: навч. посіб. для студ. вищ. пед. навч. закл. / П.А. М'ясоїд. – К. : Вища школа, 2004. – 487 с.
6. Осадько О.Ю. Технології психологічного консультування. К.: Ред. загальнопеда. газ., 2005. 128 с.
7. Хомич .О., Ткач Р.М. Основи психологічного консультування: Навч. посіб. Київ: МА П, 2004. 152 с.
8. Цимбалюк, І. М. Психологічне консультування та корекція [Текст] : навч. посіб. Модульно-рейтинговий курс /І. М. Цимбалюк.– 3-тє вид., виправл. і доповн.– К.: Професіонал, 2009. – 544 с

Допоміжна:

1. Баклицький І.О. Основні напрями, галузі та принципи психологічного консультування, Психологія праці - Бібліотека українських підручників. http://libfree.com/172890265_psihologiyaosnovni_napryami_galuzi_printsipi_p_sihologichnogo_konsultuvannya.html
2. Васьковская С.В. Основы психолог. консультирования: Учебное пособие. -К.: Четвертая волна, 2004. - 256 с.
3. Консультативна психологія : [підручник] / Булах І. С., Кузьменко В. У., Помиткін Е. О. – Вінниця : Нілан, 2014. – 484 с.
4. Психотерапевтичний практикум. Випуск 1. Класичний психоаналіз / Редакторупорядник З.С.Карпенко. Івано-Франківськ: Гостинець, 2004.
5. Хомич Г.О., Ткач Р.М. Основи психологічного консультування – К.: МАУП, 2004.- 152с.
6. Цимбалюк І.М.Психологічне консультування та корекція: Навч. посіб. [Електронний ресурс]. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.ws/19240701/psihologiya/metodi_psihologichnogo_konsultuvannya_32

Інформаційні ресурси

1. 1 Законодавство України – <https://rada.gov.ua/news/zak>
2. Наукова періодика України – <http://nbuv.gov.ua/taxonomy/term/334> –.
3. Електронні підручники онлайн «Педагогіка і психологія» – <http://chitalka.info/psy.html>.
4. Вісник психології і соціальної педагогіки – <http://psych.kiev.ua/nma-referats/flarefers/lang-1/referat-109/referatpart-4/index.html> –.
5. Пошукова система Google. — <http://www.google.com>.
6. Національна парламентська бібліотека України – nplu.kiev.ua
7. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського – nbuv.gov.ua
8. Державна науково-медична бібліотека України – ukrlibworld.kiev.ua/med4.gntb.n-t.org
9. Публічна бібліотека імені Лесі Українки (Київ) – lucl.lucl.kiev.ua.ukrbook.net
10. Українська електронна бібліотека – lib.com.ua -